

คู่มือการปฏิบัติงาน ฝ่ายงานบริหารทั่วไป

งานสถานักเรียน
ประจำปีการศึกษา 2568

โรงเรียนบ้านโคกตา

๑. ชื่องาน งานสภานักเรียน

ผู้รับผิดชอบ นางมุนาวาเราะห์ แยนา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการประชาธิปไตย ได้ปฏิบัติจริงในรูปแบบการเลือกตั้งผู้แทนนักเรียน เริ่มจากการเลือกหัวหน้าห้อง หัวหน้าระดับชั้น ประธานชุมนุม ประธานชมรม คณะกรรมการนักเรียน และ สภานักเรียน

๒. วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

กระบวนการ	วิธีมาตรฐาน	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสภานักเรียนในภาพรวม	โดยความรับผิดชอบของกลุ่มบริหารงานทั่วไป (งานกิจการนักเรียน) เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์และออกแบบโครงสร้างการบริหารงานสภานักเรียนของโรงเรียนให้เกิดเป็นรูปธรรม	๑ วัน
๒. วิเคราะห์และออกแบบโครงสร้างการบริหารงานสภานักเรียนของโรงเรียน	โดยคณะกรรมการดำเนินงานสภานักเรียนในข้อ ๑ เพื่อออกแบบโครงสร้างของสภานักเรียนของโรงเรียนที่เป็นเอกภาพตามขนาดและบริบทของโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง เลือกใช้โครงสร้างการบริหารงานสภานักเรียนที่ไม่ซับซ้อนและมีจำนวนคณะกรรมการสภานักเรียนไม่มาก หรือ โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ เลือกใช้โครงสร้างการบริหารงานสภานักเรียนที่ซับซ้อนและมีคณะกรรมการสภานักเรียนจำนวนมากว่าโรงเรียนทั่วไป	๑ วัน
๓. จัดทำระเบียบโรงเรียนว่าด้วยสภานักเรียน	โดยความร่วมมือของคณะกรรมการดำเนินงานสภานักเรียน เพื่อกำหนดภารกิจงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่ซับซ้อนโดยสภานักเรียนไว้เป็นหมวดต่าง ๆ ได้แก่ บททั่วไป วัตถุประสงค์ องค์ประกอบของคณะกรรมการสภานักเรียน การสรรหาคณะกรรมการสภานักเรียน สมาชิกภาพ การบริหารงานสภานักเรียน บทบาทและหน้าที่ของสภานักเรียน การประชุมคณะกรรมการสภานักเรียน และบทเฉพาะกาล ซึ่งโรงเรียนสามารถเพิ่มจำนวนหมวดได้ตามความเหมาะสม	๑ วัน
๔. จัดทำคู่มือการดำเนินงานสภานักเรียน	เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับหารดำเนินการในงานของสภานักเรียนที่ชัดเจนโดยการจัดทำคู่มือจะต้องสอดคล้องกับระเบียบโรงเรียนว่าด้วยสภานักเรียนในข้อ ๓ โดยต้องระบุและขยายความในแต่ละหมวดเพิ่มเติมให้เห็นรายละเอียดอย่างชัดเจน	๑ วัน
๕. ส่งเสริมให้มีการลงรับสมัครเลือกตั้งประธานคณะกรรมการสภา	ซึ่งสามารถลงสมัครได้ทั้งในรูปแบบรายบุคคล กรณีเลือกตั้งเฉพาะประธานคณะกรรมการสภานักเรียนและสมัครในรูปแบบพรรค กรณี	๓ วัน

นักเรียนหรือคณะกรรมการสภานักเรียน	เลือกตั้งทั้งประธานคณะกรรมการสภานักเรียนและคณะกรรมการสภานักเรียน ทั้งนี้ ให้มีการลงสมัครมากกว่าหนึ่งราย/หนึ่งพรรค	
๖. ดำเนินการรับสมัครประธานคณะกรรมการสภานักเรียนหรือคณะกรรมการสภานักเรียน	เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับสมัครเลือกตั้งเป็นประธานคณะกรรมการสภานักเรียนหรือคณะกรรมการสภานักเรียนตามประกาศของโรงเรียนที่สอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยสภานักเรียนของโรงเรียน ในหมวดการเลือกตั้ง จับสลากหมายเลข ออกประกาศรายชื่อและหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๓ วัน
๗. หาเสียงเลือกตั้ง	เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้นำเสนอวิสัยทัศน์ แนวนโยบายและวิธีการในการร่วมพัฒนาโรงเรียนเมื่อได้รับการเลือกตั้งด้วยวิธีการที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนซึ่งเป็นสมาชิกของโรงเรียนได้ใช้วิจรรย์ญานในการเลือกผู้สมัครเลือกตั้ง บนพื้นฐานการใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างสร้างสรรค์	๒ วัน
๘. เลือกตั้งประธานคณะกรรมการสภานักเรียนหรือคณะกรรมการสภานักเรียน	ดยสามารถดำเนินการเลือกตั้งได้ ๒ แนวทาง คือ ๑) กรณีใช้บัตรเลือกตั้ง มีขั้นตอนประกอบด้วย (๑) ตรวจสอบบัญชีรายชื่อ (๒) แสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง (๓) รับบัตรเลือกตั้ง (๔) เข้าคูหาหากาบาท (๕) หย่อนบัตรเลือกตั้งลงหีบ และ ๒) กรณีใช้เครื่องเลือกตั้งแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีขั้นตอนประกอบด้วย (๑) ตรวจสอบบัญชีรายชื่อ (๒) แสดงตนขอใช้สิทธิเลือกตั้ง (๓) เข้าคูหา กดปุ่มเลือกผู้สมัคร	๓ ชั่วโมง
๙. นับคะแนนเลือกตั้ง	เป็นขั้นตอนการประมวลผลหลังเสร็จสิ้นกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งในกรณีใช้บัตรเลือกตั้งจะมีการนับคะแนน โดยแยกประเภทบัตรออกเป็น ๓ ประเภท คือ บัตรดี บัตรเสีย และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน ส่วนในกรณีเลือกตั้งโดยเครื่องเลือกตั้งแบบอิเล็กทรอนิกส์ จะมีการประมวลผลคะแนนออกเป็น ๒ ประเภท คือ คะแนนดี และคะแนนไม่ประสงค์ลงคะแนน ซึ่งผู้ได้คะแนนสูงสุดจากการเลือกตั้งจะได้รับเลือกตั้งเป็นประธานคณะกรรมการสภานักเรียนหรือคณะกรรมการสภานักเรียน	๒ ชั่วโมง
๑๐. ประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ	เป็นขั้นตอนการออกประกาศของโรงเรียนเพื่อให้ทราบผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการโดยผู้อำนวยการโรงเรียนลงนาม โดยในประกาศจะระบุปีการศึกษาที่เลือกตั้ง จำนวนผู้มีสิทธิ ผู้ใช้สิทธิ บัตรดี บัตรเสีย บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน และคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละหมายเลข และผู้ได้รับการเลือกตั้ง	๑ วัน
๑๑. ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนและครูที่ปรึกษาคณะกรรมการสภานักเรียน	เป็นขั้นตอนการออกคำสั่งแต่งตั้งของโรงเรียนที่ลงนามโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา	๑ วัน

๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม:

มาตรา ๗: ระบุว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความมีคุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งสถานักเรียนเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมเรื่องเหล่านี้ในโรงเรียน

๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม:

แม้จะเน้นที่ "สภาเด็กและเยาวชน" ซึ่งเป็นกลไกในระดับชุมชนและชาติ แต่หลักการของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาตนเองและสังคมก็เป็นพื้นฐานสำคัญที่สถานักเรียนสามารถอ้างอิงและนำมาปรับใช้ได้